

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

28.09.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Асоциация на индустриалния капитал в България

✓ АИКБ ИЗПРАТИ СТАНОВИЩЕ ПО ЗИД НА ЗАКОНА ЗА КОРПОРАТИВНОТО ПОДОХОДНО ОБЛАГАНЕ

Асоциация на индустриалния капитал в България изпрати становище по проекта на ЗИД на Закона за корпоративното подоходно облагане, поставен на обществено обсъждане от Министерство на финансите на 12.09.2015 г.

Становището е изпратено до вицепремиера г-н Ивайло Калфин и министъра на финансите г-н Владислав Горанов.

Становището може да видите [тук](#).

✓ ЕДИННИ В БОРБАТА СЪС СИВАТА ИКОНОМИКА

Асоциация на индустриалния капитал в България представи актуалните резултати от най-новото социологическо проучване сред работодателите относно неформалната икономика на форума „Икономика на светло за по-добро бъдеще“, организиран от КРИБ и КНСБ. Д-р Милена Ангелова – главен секретар на АИКБ, взе участие в събитието във Варна на 24 септември, а заместник-председателят на АИКБ Румен Радев участва в заключителния форум в София на 25 септември 2015 г. Участие във форума взеха и вицепремиерът Ивайло Калфин, министрите на финансите и на туризма Владислав Горанов и Николина Ангелкова.

Участниците във форума се обединиха около мнението, че сивата икономика е техен основен враг, като работодателите и синдикатите заявиха намеренията си да продължат общите усилия за борбата с неформалната икономика, която вреди на бизнеса, който изрядно плаща данъци и спазва законите.

Асоциация на индустриалния капитал в България, в рамките на изпълнението на дейностите на Националния център „Икономика на светло“, който функционира от години и е основен двигател в борбата с неформалните практики, и в подкрепа на усилията на правителството и социалните партньори за изсветляване на сивата икономика, инициира и финансира изследване сред работодателите по метода на пряко стандартизирано интервю, с цел да оцени актуалните промени и тенденции в представите и оценките за обхвата, причините, проявленията и размера на сивата икономика в България, да оцени ефекта от предприетите мерки за ограничаване на сивата икономика, както през настоящата, така и през миналата година, както и да разкрие някои важни причини за наличието на сив сектор и какви действия да бъдат предприети за тяхното премахване.

Проучването бе проведено в периода 02.08-08.09.2015 г. и АИКБ представи предварителните данни от него. Провеждането на изследването бе мотивирано също от факта, че през 2014 г. за първи път от няколко години насам, при изчисляването на стойностите на Композитния индекс „Икономика на светло“ се наблюдава тенденция на леко посивяване на икономиката. Индексът се изчислява от 2010 г. и измерва светлата част на икономиката, посредством комбинирано наблюдение на статистически и на социологически данни, набирани чрез провеждането на ежегодни анкети сред постоянен панел работодатели и работници и служители. През 2014 г. Индексът бележи спад спрямо така изчислената стойност с ревизираните данни за 2013 г. – 69.19 и е на стойност от 68.28. Разликата не е голяма, но по-важното е, че през 2014 г. се обръща тенденцията Индексът да нараства. Поради ниската стойност на разликата, обаче, е още рано да се допусне устойчивост на тенденцията.

Основни причини за отрицателните тенденции в изменението на Композитния индекс „Икономика на светло“ през 2014 г. са два вида:

- Втрешни: политическа нестабилност, липса на мерки за подобряване на бизнес средата в страната, липса на реформи в сектори, имащи спешна нужда от реформи – енергетика, здравеопазване, МВР и образование, рязко административно повишаване на минималната работна заплата и минималните осигурителни доходи, довели до загуба на конкурентоспособност на българската икономика, проблеми с усвояването на еврофондовете за България;
- Външни: дълговата криза в Гърция, войната в Украйна, санкциите на ЕС към Русия, войната в Сирия и бежанския натиск по границите на България, продължаващата икономическа криза в ЕС и България.

Всъщност, основните тенденции по отношение на развитието на проявленията на сивата икономика, разкрити на основа на изчисляването на Композитния индекс, се потвърждават и от предварителните резултати от проведеното от АИКБ изследване – работодателите ранжират причините за прояви на сива икономика по следния начин:

- Неефективност на контролните и разследващите органи – 54.3 %;
- Наличие на твърде високи МРЗ и осигурителни прагове – 43.1 %;
- Чести промени в нормативната база – 39.2 %;
- Корупция сред чиновниците – 38.7 %;
- Клиенти, които предпочитат да купуват без документи – 36.6 %;
- Икономическата криза – 32.2 %.

Основният проблем за бизнеса остават непрозрачните конкурси за обществени поръчки – 21 % от респондентите смятат, че те винаги са с предизвестен победител, а 55 % – че в повечето случаи са нагласени. Именно това убеждение на бизнеса води и до поставянето на първо място сред факторите за наличие на сив сектор корупцията. От тази гледна точка, АИКБ приветства и подкрепя предприетите от правителството мерки за подобряване на прозрачността на конкурсите за обществени поръчки посредством пакета готвени законодателни промени.

Предприетите от правителството мерки за справяне със сивия сектор, се оценяват от бизнеса като цяло положително: засилване на контрола при производството и търговията с цигари; засилване на контрола при производството и търговията с алкохол; засилване на контрола при производството и търговията с горива; засилване на контрола по митниците; въвеждане на нивомери във ведомствените бензиностанции; обвързването на субсидиите с регистрация на земеделските производители; въвеждане на едnodневни договори в земеделието; създаване на Междуведомствен координационен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари; законодателните инициативи за борба с корупцията, включително проекта на закон; криминализиране на укриването на осигуровки; мерките за подобряване на процедурите по възстановяване на ДДС.

Работодателите ранжират мерките за ограничаване на сивия сектор, които биха повишили чувствително тяхната конкурентоспособност по следния начин, подредени по значимост на влиянието:

- Засилен контрол срещу контрабанда и нелоялна конкуренция;
- Прекратяване на административното определяне на минималната работна заплата;
- Намаляване на социалните осигуровки;
- Повишаване на държавната подкрепа за български продукти;
- ТБО пропорционална на генерираните отпадъци;
- Коректно провеждане на обществени поръчки;
- Намаляване на корпоративния данък.

Подробна информация от изследването на АИКБ и оценката на работодателите ще намерите в презентацията [тук](#).

Снимки от събитията може да видите [тук](#).

[Телевизия България Он Ер](#)

✓ Какво ще постигнат представителите на бизнеса в бордовете на държавната енергетика

Това коментира Румен Радев, зам.-председател на УС на АИКБ

Във всички бордове на държавната енергетика ще има представители на бизнеса. Въпросът е обаче, не дали ще има конфликт на интереси, а дали въобще подобни хора и представители на бизнеса ще могат да свършат нещо. Това коментира Румен Радев, зам.-председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България в предаването Денят ON AIR с водещ Веселин Дремджиев.

"Това, което винаги сме казвали е, че тези дружества трябва да се държат като публични компании. Те трябва да имат поведението на нашите компании, чиито акции се търгуват на борсата. Това означава на всеки три месеца да произвеждат подробни и детайлни отчети за дейността си и за процедурите, които произвеждат. Тогава има нужда от подобен човек, в противен случай ще му запушат устата. В момента протоколи се подписват непристъпено." - посочи Радев.

Някои от отраслите у нас наистина са енергоинтензивни, тоест наистина употребяват значително количество енергия, но това не означава, че са енергонеефективни, посочи Радев.

Чуйте останалата част от разговора във видеото [тук](#).

[bgnes.com](#)

✓ Румен Радев: В сивата икономика няма различни цветове бизнес

Да се твърди, че няма ефект от мерките, прилагани срещу сивата икономика у нас не е съвсем достоверно. Твърди се, по данни на наши и международни анализатори, че годишните обороти в сивия сектор в България са около 25 млрд. лв., което е твърде много. Но не може да се каже, че мерките не са дали никакъв резултат. Наблюдаваме процесите и дори разработихме композитен индекс от 2010 г. Имахме дълъг период на постепенно свиване на сивия сектор до 2013 г. включително, което доказва, че целенасочените усилия дават ефект. Случиха се в този период нормативни промени, подобри се правоприлагането. По това време се свързаха онлайн търговските обекти с НАП, което бе позитивно. Точно тогава се възстанови и митническото дознание. При производителите на алкохолните продукти се въведоха измервателни прибори, започна регистрацията и на трудовите договори, което подобри координацията при проверките на трудовите инспекции. Докато през 2014 г. отчетохме обратната промяна, за съжаление. Въпреки че днес не може да се каже дали това е тенденция или не, защото и тогава се въведоха мерки, предимно при ДДС, които дадоха положителен знак. Знаете, че много хора се съпротивляваха за обратното начисляване на ДДС. И, все пак, защо се получи така? Най-общо, твърдя, че 2014 г. беше особена година. Някои неща много бързо се забравят. Първо, да ви припомним, че иммахме цели три

правителства, едно от които - служебно. Имаше два пъти избори - за български и за европейски парламент. Споходи ни и финансова нестабилност. А трябва ли да припомним за фалита на КТБ, както и банковата криза покрай него? Пак 2014 г. почти през цялата година нямаше плащания по еврофондовете. А във външнополитически план - започна дълговата криза в Гърция. Войната в Украйна допълнително утежни ситуацията, а санкциите срещу Русия нямаше как да не се отразят на българския пазар. И бежанският натиск реално започна именно през 2014 г. Това са силни негативни фактори, които нямаше как да не дадат отражение на битката ни със сивата икономика. На нас ни предстои да завършим и последното тримесечие на 2015 г., но само с тези данни можем да проследим движението на индекса. Последната анкета, която проведохме сред работодатели и собственици на фирми показва, че има доста отчетлива чувствителност към процесите у нас. И на първо място те поставиха традиционно проблема с неефективния контрол, съчетан с честите промени на нормативната база и с усещането за корупция сред чиновниците. В този контекст е естествено присъствието на сивата икономика да бъде натрапващо се. Питат ме след като България е на първо място сред страните в ЕС с най-големи загуби от сива икономика как така съседна Гърция в условия почти на фалит има по-добри резултати от нас? В отговора си бих искал да разгранича разликата в определенията на сива, черна и неформална икономика. Черната е ясна - с нея се занимават специализираните държавни органи, докато сивата икономика е много чувствителна към пазарната среда и е изключително реактивна. След като първоначално се случиха промените в Гърция, стана ясно, че при тази дългова криза те няма как да разчитат на допълнително финансиране. При тях традиционният проблем на сивия сектор е неплащането, укриването на данъци. Само че това укриване не става винаги чрез работа на сиво, т.е. чрез отчитане на по-ниски обороти. При гърците беше национален спорт дори и да отчитат обороти да не внасят данъци. Гърците обикновено формират натрупващи се задължения. Една част от техния паричен оборот минава през ваучери, някаква форма на чекови книжки, чрез които има подписвания на всеки следващ по веригата. И колкото повече се подписва един такъв чек, предполага се, че е по-надежден, защото вероятността по веригата да има пари, да се разплати след време е по-голяма. Проблемите в Гърция са от този вид разплащания, защото там много лесно се манипулира разликата между паричен и стоков оборот. В сивата икономика няма цветове, различни от сивото - няма никакво значение дали са сини, червени или друга тоналност бизнесите. Смятам също, че няма авторство или претенции за собственост в желанието да се справяме с тази уродлива практика. Най-важното е да работим заедно срещу сивата икономика - без да се делим на различни бизнес организации. Ако имаме желание да работим съвместно, всички са добре дошли - и без това хората, които имат чисти намерения са в дефицит.

economic.bg

✓ Бизнесът у нас не трябва да зависи от обществените поръчки

Едва 2-3% от оборота на фирмите от АИКБ се формира от поръчки с публични средства

Бизнесът в България не трябва да е зависим от обществени поръчки и да се развива на базата на тях, а да разчита главно на експортния си потенциал. Това заяви зам.-председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Румен Радев по време на среща от кампанията „Бизнес на светло за по-добро бъдеще“, предаде репортер на Economic.bg. Според Радев едва 2-3% от общия оборот на фирмите от АИКБ се формира от обществени поръчки, като дори тази цифра е твърде голяма. „Колкото по-малко разчитаме на обществените поръчки, толкова по-комфортно се чувстваме. Вместо тях развиваме експортния ни потенциал.“

„Парадоксалното е, че нашите членове печелят обществени поръчки предимно от чужбина. Текстилната ни фабрика произвежда бельо за немската и холандската армия, както и униформи за холандската полиция“, добави той.

Радев изнесе данните от проведена анкета за обществените поръчки сред работодатели и собственици на компании. Според над 55% от анкетирания публичните конкурси са непрозрачни и пристрастно провеждани. 21% смятат, че не винаги са нагласени, а едва 6% вярват в справедливото им и безпристрастно провеждане. Радев изрази мнение, че темата още дълго време ще е на дневен ред.

Зам.-председателят на АИКБ заяви, че сивият сектор умее да се възползва от моментите на нестабилност и завоюва нови позиции. Сред причините за това са неефективност на контролните и разследващи органи, чести промени в нормативната база, корупция сред чиновниците (най-вече на местно ниво), клиенти, които купуват без документи (това се забелязва дори при големите вериги) и др.

Радев обясни, че има законови мерки и положения, с които работодателите не са запознати, а често са потърпевши от тях. Трябва да се криминализира и поведението на работниците, желаещи да укриват доходи, не само на работодателите. „Следете произхода на парите, така ще разберете кой бизнес е сив и кой легален“, отбеляза той.

В заключение ръководителят в АИКБ се обяви за единодействие на фирмите и организации, работещи в рамките на правилата. „Всички сме засегнати, така че трябва да работим заедно. Борбата срещу сивия сектор е дългосрочна, защото както ние сме организирани, така и тези срещу нас са организирани.“

[Българско национално радио](http://BulgarianNationalRadio.com)

✓ АИКБ: Фирмите да си възстановяват ДДС при регистрирани покупки над 50 хил. лева

Фирмите да регистрират покупки над 50 000 лева, ако искат възстановяване на ДДС-то върху тях. Това предлага Асоциацията на индустриалния капитал /АИКБ/ в позиция, изпратена до финансовия министър Владислав Горанов и вицепремиера Ивайло Калфин.

Предложението на финансовото министерство е за праг от 700 лева. Промените в данъчните закони ще бъдат разгледани утре в Съвета за тристранно сътрудничество.

В предложените промени в данъчните закони финансовото министерство настоява да се регистрират покупки над 700 лева, ако фирмата поиска възстановяване на ДДС. Тя ще трябва да докаже, че покупката е само за стопанска дейност. Целта е да се прекрати практиката за купуване основно на техника като компютри и мобилни телефони, която се използва и за лични нужди, но се прави през фирма, като по този начин тя намалява печалбата си с допълнителен разход и си възстановява ДДС-то.

От Асоциацията на индустриалния капитал са съгласни, че трябва да се направят постъпки за решаване на този проблем, но са против доказването на предназначението на стоката "по собствена методика" и смятат, че прагът на регистрация трябва да е много по-висок - 50 000 лева.

Работодателите са против въвеждането на възможността общините да облагат допълнително с до 2 процента доходите. Аргументът е, че така се увеличава данъчната тежест, а и това ще доведе до допълнителни административни затруднения за бизнеса.

От асоциацията настояват прагът за кешовите разплащания да бъде свален на 10 000 лева, а не на 5 000, както предлага финансовото министерство. В момента в брой може да се плащат суми до 15 000 лева.

economy.bg

✓ Бизнесът се обяви против допълнителен данък върху доходите на физическите лица

Като цяло бизнесът подкрепя промените в данъчното законодателство, но има забележки към няколко от идеите
Бизнесът подкрепя промените в данъчното законодателство. Това става ясно от становище на Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/ по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане, поставен на обществено обсъждане от Министерството на финансите на 12.09.2015.

В свое мотивирано становище, работодателите коментират предложените изменения, като подкрепят и одобряват повечето от тях. Забележки има по предложената промяна в Закона за данъците върху доходите на физическите лица /ЗДДФЛ/, в частност предложената възможност общините да могат да налагат допълнителен данък върху доходите на хората в размер от 0 до 2%.

Бизнесът се обявява против повишаването на данъчната тежест в България. Като мотиви от АИКБ изтъкват, че допълнителен данък в размер на 2% не се предвижда в Средносрочната бюджетна прогноза за периода 2015-2017; увеличената данъчна тежест ще влоши инвестиционния климат. Освен това предложената организация ще направи данъкът лесен за избягване при текущата свободна система за живеене и работа, което ще намали постъпленията от него до размери, които обезсмислят съществуването му.

Работодателите изразяват съжаление, че „ за поредна година не се предлага да се обсъди начинът, по който се определя такса битови отпадъци (ТБО).“

Те също така са против предложението фирмите да декларират в НАП за какво използват активите си за над 700 лв. Бизнесът смята, че това предложение трябва да отпадне за сметка на „възможни решения при данъчните проверки и ревизии“. Също така от АИКБ предлагат сумата, над която да се правят тези ревизии да е значително по-висока – 50 000 лв. По отношение на ограничаването на плащанията в брой, бизнесът смята, че скокът от 15 хил. на 5 хил. лв. е твърде рязък, тъй като в малките населени места няма банкови клонове, не всички граждани имат собствена банкова сметка, съществуват установени традиции в гражданския оборот.

Те предлагат като мярка за ограничаване на сивата икономика прагът за плащания в брой да се понижи от 15 000 лева на 10 000 лева.

[Вестник Капитал Daily](http://vestnikkapitaldaily.com)

✓ Парите ще се върнат на борсата, когато се подобри прозрачността

Комуникацията между инвеститорите и компаниите е от огромна важност за двустранното доверие, смятат участниците в "IR днес - в окоето на тигъра?"

Липсата на прозрачност и информация за състоянието и перспективите пред компаниите е в основата на проблемите за развитие на капиталовия пазар в България. Около тази теза се обединиха участниците в Международната конференция за директори връзки с инвеститорите (ДВИ) "IR днес - в окоето на тигъра?", организирана от Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите в България (АДВИБ).

Страховете на инвеститорите

Надя Неделчева, портфолио мениджър в "Карол капитал мениджмънт", посочи, че сегашният размер на пазара в страната от 4.1 млрд. евро е повече от 3 пъти по-малък от пиковите времена през 2007 г., когато капитализацията достигна 14.8 млрд. евро. По думите ѝ сред основните причини са липсата на нови компании. "Напротив, ние дори виждаме обратната тенденция – делистване на компании, част от които и много големи", коментира тя. Още по-тревожна е статистиката и за дневния оборот, който през 2007 г. бе 17.1 млн. евро, а днес - едва 0.7 млн. евро. Неделчева посочи, че чуждестранните инвеститори са изплашени както от затрудненията, свързани с навлизането на пазара, така и от тези опасенията за трудно излизане, в случай че това се налага бързо. "Днес чуждестранните инвеститори на БФБ са 3.7%, докато през 2009 г. бяха 7.8%. Въпреки големия брой листнати компании (370 - бел. авт.) това не се отразява на реалната икономика. Освен това няма държавна стратегия за развитието на пазара", отбеляза тя.

Перспективите

Според директорът "Корпоративни услуги" в IPREO Андреас Позавак пазарните участници в Европа не знаят много за българския пазар. "Това е една от причините да сме тук, за да популяризираме пазара и да увеличим ликвидността му.

Позитивно за България е, че е развиващ се пазар. Това прави конкуренцията по-малка, а възможностите - далеч по-големи. "Навън има инвеститори, които ви наблюдават и чакат да им дадете правилните сигнали", добави той. По думите му сред основните възможности за малки страни като България е гладът за нови компании. "От една страна, има голямо количество депозити на частни лица по банките в цяла Европа, а от друга, финансовата култура на хората се подобрява постоянно. Тези предпоставки заедно с появата на разнообразни продукти на пазара като ETF, опции, фючърси отварят вратите пред малките гранични пазари на европейския континент", коментира още Позавак.

Сходни проблеми на тези в България открил за Гърция Никос Полименако, ръководител на отдел "Връзки с инвеститорите" в най-голямата компания за спортни залагания и лотария в страната - OPAP. Той отбеляза, че пазарната капитализация на атинската борса е отстъпила до 36 млрд. евро от пика през 2007 г. в размер на 195.5 млрд. евро. В момента гръцката борса все пак е нагоре от дъното през 2011 г., когато капитализацията беше едва 26.9 млрд. евро. "През миналата година статутът на Гърция беше понижен до напреднал развиващ се пазар. За нас обаче това е възможност, а не повод за притеснение. Сред развиващите се страни конкуренцията е по-слаба и това ни позволява да привлечем повече инвеститори", коментира Полименако. Според него липсата на гръцка браншова асоциация по подобие на АДВИБ е сред сериозните минуси за страната. "Пазарът на Балканите разполага с огромен потенциал, който може да бъде бързо развит при липса на политически проблеми. Има изградена добра вътрешна мрежа. Инвеститорите се оглеждат все повече за активи от региона", посочи той.

Ролята на ДВИ

Комуникацията между инвеститорите и компаниите е от огромна важност за двустранното доверие, което прави ролята на ДВИ все по-голяма, отбеляза Ралф Хазлбек, специалист по приложенията на Bloomberg за ценни книжа, деривати, фондове и технически анализи. "В условията на глобализация и все повече трансгранични инвестиции трябва да бъдат дадени по-големи права на миноритарните инвеститори. Това ще спомогне за свиването на пропастта между краткосрочните и дългосрочните инвестиции", коментира Хазлбек.

За инвеститорите е важен миксът между ликвидността, риска и възвращаемостта, посочи Веселин Радойчев, анализатор в "Първа финансово-брокерска къща". "Проблем на българския пазар са дивидентите, които са с особена важност за пазарните участници. Освен това компаниите имат малък фрий флоут, няма достатъчно корпоративни събития. Отдръпване от българския пазар наблюдаваме и поради опасенията за одитните процедури и големите регулации. "Трябва да има ясно обособено разделение на мениджмънта на компаниите от мажоритарните собственици, ясна визия и стратегия за бъдещето", добави Радойчев. Според него сериозен проблем е и календарът за отчетите, който не е по модела на Запад. По думите му това внася допълнителна липса на прозрачност и неизвестност сред инвестиционната общност.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Труд](#)

✓ НАП ще събира неправомерни помощи

Националната агенция за приходите (НАП) ще отговаря за събирането на неправомерно отпуснати държавни помощи. Това предвижда нов проект на закон за държавните помощи, който трябва да отмени сега действащия. Чрез новите текстове се запълва законова празнота как трябва да действат българските институции при такива казуси.

Процедурите предвиждат да се изпращат покани за доброволно изпълнение, а ако няма резултат НАП ще трябва да предприема действия по принудителното събиране на средствата. Това ще се прави, ако има решение на Европейската комисия (ЕК) за възстановяване на неправомерна, несъвместима или неправилно използвана държавна помощ. Другите условия са да има разпореждане за възстановяване на парите и влязъл в сила акт, чрез който е установено публичното вземане.

Ако в решението на ЕК не е посочено каква точно е сумата, която трябва да се възстанови, това трябва да се определи от институцията, управлявала или отпуснала държавната помощ. Тя може да използва наличната информация за предоставените средства или да назначи независим оценител, който да определи точния им размер. Разходите по изготвянето на оценката обаче трябва да бъдат платени от лицата, които са се ползвали от неправомерната помощ. В общата сума за възстановяване се включват и лихви за неправомерност, които се изчисляват по специална методика.

У нас подобен казус възникна с решение на ЕК, чрез което заменките на земи от горския фонд в периода от 2007 до 2009 г. бяха определени за неправомерна държавна помощ. Точният размер на сумата, която подлежи на възстановяване, трябваше да се определи от страната ни. Тогава българските институции обясниха, че у нас няма законова процедура за възстановяване на неправомерна помощ.

Отделно от това според проекта Министерството на финансите ще трябва да води нов регистър с решенията на ЕК за неправомерно отпуснатите помощи. Засега ведомството поддържа регистър на получателите на т.нар. минимална помощ. Обикновено това са земеделски производители.

✓ Първенци сме по невнесени данъци

България е на първо място сред страните в Европейския съюз (ЕС) по загуби от невнасяне на данъци. Това показва проучване на университета в австрийския град Линц, цитирано от „Файненшъл Таймс“. У нас тези загуби достигат 18,8% от всички постъпления, а най-ниско е нивото в Австрия – 4,5%.

Сивата икономика и неплащането на данъци остават сериозни проблеми за ЕС, става ясно от изследването. Общо за всички държави в съюза загубите от невнасяне на данъци достигат внушителните 454 млрд. евро или 8,6% от общите данъчни постъпления. Близо една трета от тези загуби се дължат на недеклариране на приходи от бизнеса. Голям е делът и на недекларираната заетост в секторите на строителството и услугите.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Публичен съд заменя частните арбитражи при спорове между държави и инвеститори

Споразумението за свободна търговия между САЩ и ЕС може да влезе в сила най-рано през 2018 г.

Публични съдилища ще заменят частните арбитражи при решаването на спорове между инвеститори и държави в клаузите на споразумението за свободна търговия между САЩ и ЕС, което се преговаря в момента. Правителствените експерти и депутатите в Европейския парламент могат да се запознаят с документите по споразумението в стаи-читални в Брюксел, а се обсъжда отварянето на такива и в страните - членки на ЕС, ако правителствата им поемат такава инициатива. Това бяха част от акцентите в дискусиата за търговските споразумения на ЕС със САЩ и Канада (ТПТИ и СЕТА) в петък, на която участваха Йолана Мунгенгова, съветник на еврокомисаря по търговия Сесилия Малмстрьом, представители на държавни институции, бизнеса, синдикатите и неправителствени организации.

Нови инвестиционни публични съдилища

Безспорно най-противоречиви реакции по отношение на Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции (ТПТИ) будеше въпросът за частните арбитражи, чрез които се уреждат съдебни спорове между инвеститор и държава. На практика по-голямата част от страните в ЕС вече имат договорени такива двустранно със САЩ, а Европейската комисия обяви, че целта е този механизъм да се преговори с по-изгодни условия за държавите в ЕС. Според еврокомисаря по търговия Малмстрьом "старата традиционна форма на решаване на спорове не се ползва с доверие... Европа трябва да поеме отговорността за нейното реформиране и модернизиране". На 16 септември ЕК предложи създаването на нова инвестиционна съдебна система, която да замени досегашния механизъм за уреждане на спорове между инвеститор и държава (ISDS). На дискусиата в петък в Народното събрание, организирана от парламентарната комисия по европейски въпроси, Йолана Мунгенгова обясни, че новата система ще се състои от първоинстанционен съд и апелативен съд, където съдиите ще бъдат публично назначавани, а изслушванията също ще бъдат публични. Необоснованите искове на инвеститорите ще се отхвърлят бързо, а търсенето на най-благоприятната правна система няма да бъде възможно, твърдят още от ЕК. На въпрос дали новата съдебна система ще важи и за споразумението с Канада, където вече преговорите приключиха и включиха ISDS механизми, тя отговори, че при "правното изчистване" ще се договори след създаването на публичен съд той да важи и за СЕТА. От ЕК още обявиха, че възможностите за инвеститорите да заведат дело в съда ще бъдат точно определени и възможни само при доказано наличие на целенасочена дискриминация спрямо инвеститора, принудително отчуждаване без обезщетение или отказ на правосъдие. Предстои предложението да бъде обсъдено със Съвета на ЕС и Европейския парламент, а след това да се представи при преговорите. Паралелно с това ЕК ще започне действия заедно с други държави за създаването на постоянен международен инвестиционен съд, който с времето да замени всички механизми за разрешаване на инвестиционни спорове във и извън ЕС. Мунгенгова още каза, че правото на всяка страна - членка на ЕС, да установява регулаторни мерки е гарантирано.

Читалня за документите по ТПТИ в София?

Друга важна точка в дискусиата беше демократичността и прозрачността на преговорите между ЕК и САЩ. Мунгенгова отхвърли твърденията, че преговорите са засекретени, и обясни, че всички евродепутати имат достъп в специална стая-читалня до всички документи, а голяма част от тях са и публично достъпни. Правото на достъп до всички документи обаче от страна на депутати от националните парламенти не зависи от ЕК, а от националното законодателство. Така според Мунгенгова, ако депутатите от българския парламент нямат достъп до всички документи за ТПТИ, то причината е, че липсват правила на национално ниво, които да уреждат това, за разлика например от Германия. Тя още заяви, че консолидираните текстове от споразумението се изпращат до всички евродепутати и към националните експерти. Разглежда се и възможността да се открият стаи-читални и в столиците на всички страни - членки на ЕС, но тук трябва и самите страни да поемат инициатива, добави тя.

На кого ще помогне

Докато от ЕК твърдят, че търговското споразумение ще помогне на малките и средните предприятия от двете страни на Атлантика, то представители на бизнеса, синдикати и неправителствени организации на дискусиата изразиха опасения, че то всъщност ще е в полза само на големите корпорации. Според участниците ползите ще са за тези, които са конкурентоспособни, и въпросът е как да се направи така, че повече български фирми да станат такива. Йолана Мунгенгова отговори, че някои страни - членки на ЕС (например Ирландия и Чехия), вече са създали съветнически комисии, в които да се анализират какви ще са ползите за конкретните страни и сектори. Тя добави още, че далеч не всички сектори ще бъдат либерализирани, като има такива, за които изобщо няма да се преговаря - например за социалните услуги, които са основа на социалния модел на ЕС. Европейски компании ще могат да участват в процедури по обществени поръчки в САЩ, а американските в такива процедури в ЕС. Ще има и преходни периоди за по-чувствителни сектори, но не беше уточнено кои точно са те. Принципът на взаимното признаване на стандарти не може да бъде прилаган във всички сектори, но

регулаторните органи ще определят точно къде сближаване и признаване е възможно. Мунгенгова отново повтори, че ЕК няма да направи компромиси с високите стандарти в ЕС по отношение на качеството на стоките и услугите, както и на опазването на околната среда.

Целта на ЕК и САЩ е да приключат преговорите до края на мандата на Обама до края на 2016 г. След това споразумението трябва да премине през т.нар. правно изчистване, да мине през Съвета, след това да започне процесът по ратификация от европейския и националните парламенти. Това би отнело поне две години, тоест ТПТИ ще влезе в сила най-рано през 2018 г. СЕТА пък се очаква да започне да действа най-рано в края на 2016 г., ако бъде ратифициран.

✓ Работната сила продължава да намалява, заетостта се увеличава

Евтиният петрол оказва съществено влияние върху потребителските цени

Цените на горивата в България през август са поевтинели с 1.4% спрямо юли и продължават да действат като дефлационен фактор у нас. В същото време икономическите показатели за страната през второто тримесечие изглеждат като цяло положителни: по-високо потребление на домакинствата и увеличените правителствени разходи доведоха до ръст на brutния вътрешен продукт (БВП) от 2.2%. За пръв път от средата на 2010 г. насам безработицата намалва под 10%. Това обаче не се дължи само на нарастването на заетостта, а и на продължаващия спад на работната сила поради негативни демографски фактори и замразяването на възрастта за пенсиониране през последните две години. Все пак повече работни места са били разкрити в промишлеността и в строителството, докато заетите в селското стопанство и услугите са намалели. Това са част от основните акценти в обзора "Икономиката на България", публикуван от Министерството на финансите.

Повишаване на БВП и заетостта през второто тримесечие

Ръстът на икономиката през второто тримесечие се дължеше на по-високото вътрешно търсене, докато тенденцията на изпреварващ износ спрямо вноса на стоки и услуги спадна през юни, когато беше отчетен съществен спад в износа на услуги, особено при пътуванията и транспорта. Авторите на обзора посочват, че понижението при "Пътувания" не е непременно свързано с намалено предлагане на услугата, а може да се обясни с по-ниската цена на горивата и съответно цена на услугата.

Всички сектори (промишленост, операции с имоти, търговия, транспорт, туризъм, професионални, научни и административни дейности и др.) с изключение на строителството също са имали положителен принос за икономическия растеж. Добра вест беше нарастването на заетостта, която се повиши с 1.9% на годишна база благодарение на промишленото производство, строителството и износа. Същевременно броят на заетите в селското стопанство и услугите намалва на годишна база. Причината е в понижаването на новосъздадената добавена стойност в селското стопанство и в по-малкия брой наети в хотели и ресторанти, отбелязват от Министерството на финансите. По-високата заетост допринесе за намаляването на безработицата до 9.9%, но повече от 1/3 от свиването в броя на безработните се свързва с продължаващия спад на работната сила, се казва още в обзора. Причините за понижението на работната сила не са само демографските процеси, но и замразяването на възрастта за пенсиониране.

През второто тримесечие се увеличават доходите от труд, като средната работна заплата се е покачила със 7.6% и 8.2% съответно в номинално и реално изражение. По-голямото повишение е при частния сектор. Още една добра вест беше и ръстът на производителността на труда от 2.2%. Тя спадна единствено при селското стопанство (с 0.9%).

Повече продажби на авточасти през юни и юли

През юни и юли се вижда стабилен ръст на оборота при производството на части и принадлежности за автомобили, който в последните години е един от секторите, привличащи най-много инвестиции. Търговията на дребно обаче се е позабавила - нараснала е с едва 0.3% на годишна база през юли спрямо 3% през юни. Най-голямо понижение на продажбите е имало при храните, напитките, тютюневите изделия, текстилът, облеклото и обувките. Спрямо същите месеци на миналата година обаче продажбите на битова техника и мебели, както и на лекарства и козметика са отчели двуцифрен ръст: съответно 12.7 и 11.3%.

Евтиният петрол продължава да е дефлационен фактор

На годишна база беше отчетена дефлация и през юли (-1%), и през август (-0.8%), а на месечна база беше регистриран минимален ръст на потребителските цени съответно с 0.2% и 0.1%. Причината за месечната инфлация е поскъпването на услугите с 2.1% заради по-високите цени в туризма и на международните полети през сезона и донякъде заради по-скъпи плодове и зеленчуци през август. Свръхпредлагането на международните пазари на суров петрол и девалвацията на китайския юан заедно с поевтиняването на долара спрямо еврото са причините за понижаването на цените на горивата у нас през август спрямо юли с 1.4%. Дефлационен натиск е оказало и поевтиняването на облеклото и обувките през месеца.

✓ Кредитирането остава замръзнало

Подуправителят на БНБ Калин Христов прогнозира промяна на собственост при по-големи банки

И догодина кредитирането ще остане почти замръзнало, прогнозира подуправителят на БНБ Калин Христов пред Reuters. Конкретната му прогноза е за ръст от 1.6% за 2016 г. при "почти нула" през тази. Всъщност числата от последната седмица показваха, че от началото на годината портфейлът от фирмени заеми се е свил с 350 млн. лв. Спадът обаче се обяснява от централната банка с изчистване на банковите баланси чрез отписване на кредити и продажба на проблемни заеми. Дори да няма спад, липсата на ръст е лош сигнал за българската икономика. Анемичният ръст при корпоративните заеми вече седем години означава, че компаниите правят по-малко инвестиции в активи.

Обяснението на bankerите е, че търсенето е слабо. На фирмите - че ситуацията още е несигурна. Допълнителни фактори са предстоящата проверка на активите в системата и подготвяните продажби на банки с гръцката собственост.

Защо няма кредити за бизнеса

Данните на БНБ за август сочат 10.03% спад в кредитирането на годишна база, което е съизмеримо с отчетените през юли 10.18%. Свиването отново е най-осезаемо при фирмените заеми, чийто обем за последния месец е намалял с 14.47% (при 14.58% през юли). Съществен фактор за това понижение обаче е изваждането на КТБ от статистиката от ноември 2014 г. Сравнението със статистическите данни от началото на годината също говори за затагане на кредитирането, като през повечето месеци данните показват намаляване на портфейлите, а общото понижение спрямо отчетеното в края на декември 2014 г. е с 349.7 млн. лв. С отчитането на отписаните от началото на годината несъбираеми кредити обаче балансът е по-скоро около нулата.

"Все още виждаме относително слаб ръст на кредитирането. Не става дума, че няма ликвидност или капитал, което да пречи на банките да кредитират. По-скоро проблемът е с търсенето", обяснява Христов пред Reuters.

От представители на бизнеса и сдруженията най-често посочват като причина за липсата на нови проекти несигурната икономическа среда. Засега никой публично не заявява, че има инвестиционна идея, но банките му отказват. Естествено част от замръзването идва и по линия на две групи банки, които държат голяма част от активите в системата. Първо, при тези с гръцка собственост годината беше повече от несигурна, а през последните седмици все по-често се говори за предстоящи продажби. В тази ситуация отпускането на кредити съвсем не изглежда приоритетно. Втората група е на институциите с български акционери. Техният фокус е по-скоро да преминат успешно през стрес тестовете - т.е. да прочистят сегашните си портфейли и да си осигурят ликвидност.

Гръцко пренареждане

Процесът по консолидация на българските банки ще продължи, казва още Христов пред Reuters. "Определено знаем, че ще има голямо търсене на банки, които имат над 5% пазарен дял." И допълва, че централната банка има информация за проявен интерес от страна на инвеститори, "но това ще стане ясно с течение на времето." Според него единственият начин да се получи добра възвращаемост на капитала е да се получи по-голям мащаб. Този извод подуправителят прави на база слабия растеж при кредитирането в страната и увеличаващите се регулации в Европа.

Reuters припомня, че гръцките банки държат по-малко от 20% от активите на банковата система в България, но могат да бъдат принудени да се разделят с филиалите си тук в замяна на отпуснатата финансова помощ във връзка с дълговата криза в югозападната съседка.

През юли тази година стана ясно, че българското дружество на гръцката Eurobank - Пощенска банка, купува бизнеса на Alpha bank в страната. Сделката се очаква да приключи до края на годината след получаване на разрешения от регулаторите. Цената все още не е ясна, но според гръцки медии и Reuters е 1 евро.

От четирите най-големи гръцки банки - National Bank, Piraeus, Eurobank и Alpha, които са представени и в България, започна изтичане на капитали заради несигурността около финансовите сътресения в Гърция от началото на годината. Поради тази причина централната банка на югозападната ни съседка въведе ограничение на тегленето, което продължи три седмици. Българската централна банка също предприе стъпки да защити местните подразделения, като ги задължи да имат коефициент на ликвидност от 30%, докато изискванията за останалите са 20%.

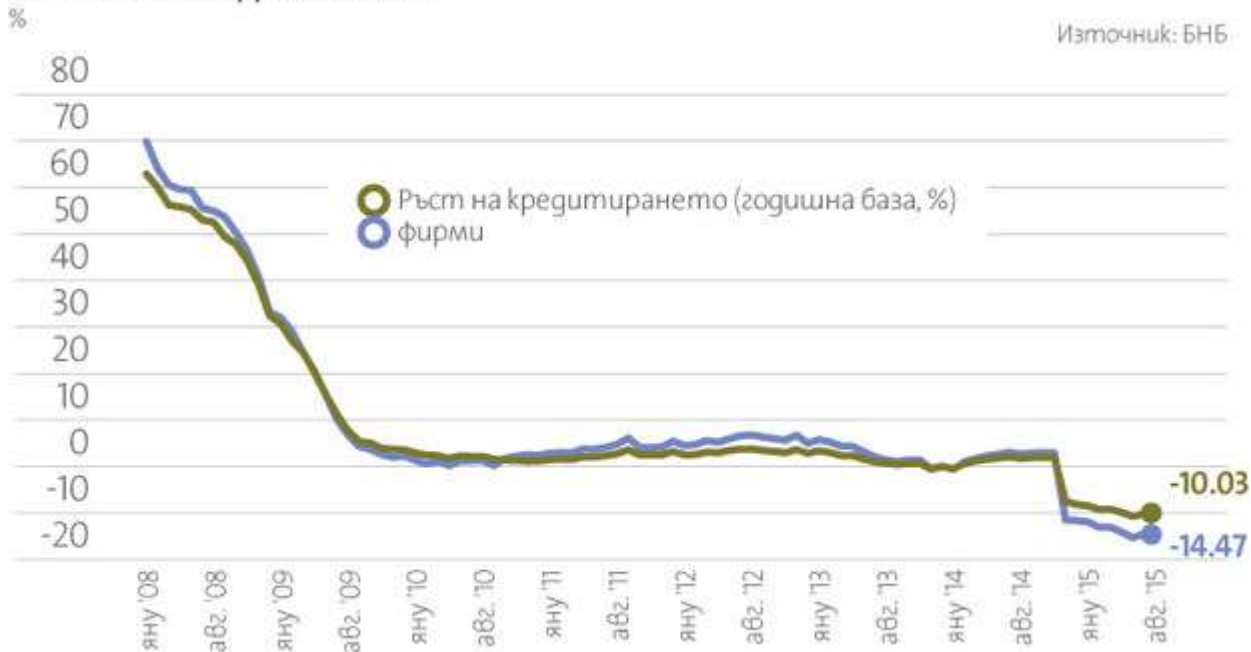
Според Калин Христов българските банки с гръцки собственици са добре капитализирани и не се наблюдава значително изтичане на средства към майките им. "Имаше изтичане, но то не беше осезаемо", каза подуправителят, запитан дали български депозанти са решили да изтеглят парите си от гръцките подразделения в страната.

Прогноза за умерен растеж

За разлика от кредитния ръст прогнозата на БНБ за развитието на икономиката е значително по-добро. Последните анализи на централната банка показват, че реалният растеж на brutния вътрешен продукт през 2015 г. ще е 2.2-2.3%, докато в началото на година очакванията бяха за 1.8%. "За следващата година имаме прогноза от 2.4%, която се основава главно на по-силното частно потребление и ние отчитаме по-силно държавно потребление. Регистрираме и леко повишаване на инвестициите", заявява Калин Христов.

Калин Христов казва, че планираният преглед на качеството на активите и стрес тестовете на българските банки трябва да приключат към средата на следващата година, което ще постави България в позиция да кандидатства за членство в изграждащия се банков съюз на ЕС.

ПРОМЯНА В КРЕДИТИРАНЕТО

✓ Индуриалците от Европа срещу китайското нашествие

Според доклад на американския Институт за икономическа политика България с най-голяма опасност за работните места при признаването на Китай за пазарна икономика

България би била една от най-засегнатите страни вследствие на признаването на Китай от Европейският съюз и Световната търговска организация за пазарна икономика. Това поне е заключението на вашингтонския Институт за икономическа политика (Economic Policy Institute), който анализира ефектите от придобиването на този статут от далекоизточната страна. Окончателното сваляне на тарифните и нетарифните ограничения за китайските стоки логично ще доведе до сериозно настъпление на китайския бизнес на международните пазари, като Европа ще бъде сериозно засегната.

Мнението на Българската стопанска камара, която е участвала в съставяне на становище до Европейската комисия заедно с индустриалната асоциация BUSINESSEUROPE, е твърде рано да се предоставя статут на пазарна икономика на Китай заради силната намеса на държавата в икономиката.

Според доклада на Института за икономическа политика между 1.7 и 3.5 милиона работни места в ЕС ще са в риск заради ограничаване на възможността за налагане на мита върху стоки с понижени цени в следствие дъмпинг. Между 2000 и 2015 г. вносът от Китай за ЕС се е увеличил от 74.6 млрд. евро на 359.6 млрд. евро, тоест с 11.1% на година.

Ако Китай получи статус на пазарна икономика, то между 779 300 и 1 558 700 работни места в производството ще са в риск. Изправени под най-голяма опасност ще са производителите на авточасти, хартия, стомана, керамика, стъкло, алуминий и велосипеди. Загубите за ЕС според доклада ще са около 70 млрд. евро в началото и могат да достигнат 140 млрд. евро до пет години след промяната.

Според проучването новият икономически статус на Китай ще доведе до най-голям дял загубени работни места от общия им брой в десет страни в Централна и Източна Европа. България е страната с най-голям дял от работните места в риск. В най-добрия случай страната може да загуби 1.3% от работните си места, в най-лошия - 2.7%. Следващи в класацията са Румъния, където рискът е между 1.2% и 2.5%, и Унгария – между 1.1% и 2.2% от работните места. Reuters цитира единия автор на доклада - Робърт Скот, според когото работните места няма да бъдат загубени веднага, но в същото време на всяко пряко загубено работно място ще се падат две допълнителни, които ще са в опасност.

Според Българската стопанска камара високоплатените работни места от масови производства ще са главните потърпевши, но те не са толкова много у нас, така че посочените във вашингтонското проучване проценти вероятно няма да бъдат достигнати. От БСК обаче смятат, че енергоемките производства като металургия, керамика, машиностроене и стъкло ще пострадат. Освен това прогнозират, че трикотажът и платовете ще загубят, но конфекцията, както и поръчковата индустриална автоматизация ще отбележат ръст.

От БСК твърдят, че новият статус на китайската икономика би довела до "ренесанс на европейските инвестиции в производства на китайска територия". Така българските поддоставчици на такива фирми може да продължат да печелят, но може и да понесат загуби, ако китайски доставчици се намесят. Българските поддоставчици на малки и средни европейски фирми вероятно ще загубят, защото клиентите им ще загубят позиции в Китай.

Aegis Europe, Индуриален съюз в ЕС, и някои профсъюзи лобират в Европейската комисия срещу новия икономически статус на Китай, предава Politico.eu. Миналата седмица представители на тези организации се срещнаха с евродепутати и с пет еврокомисари: за търговия, инвестиции, заетост, финанси и по-добри регулации. Засега няма краен срок за взимане на решение от ЕК.

Източници са казали пред Politico.eu, че американският посланик в ЕС, Антъни Гарднър, е писал на Юнкер, че договаряното в момента Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции би било застрашено, ако ЕС даде на Китай статус на пазарна икономика.

✓ Министерствата изхарчили 1 млрд. лв. над бюджетите си

Приходите от такси в държавата наближават 2 млрд. лв. въпреки уверенията за намаляване на административното бреме

Разходите на министерствата за поредна година надхвърлят чувствително одобрените от парламента нива. За 2014 г. министерствата и държавните комисии са изхарчили 7.24 млрд. лв. без парите по еврофондовете при първоначално одобрени от депутатите разходи в размер на 6.33 млрд. лв. Това прави разлика от 909 млн. лв., като е трудно да се разбере каква част от тези харчове са възникнали по обективни причини и колко се дължат на слаба финансова дисциплина. Разминаването се вижда от одобрения миналата седмица от Министерския съвет отчет за изпълнението на държавния бюджет за 2014 г. Отчетът е внесен за обсъждане в НС, като дебатите по него ще съвпадат с подготовката на бюджет 2016 г.

Разликата от близо 1 млрд. лв. в одобрения от НС бюджет на министерствата и реално извършените от тях разходи през последните години е традиция. Част от нея се дължи на залагането на скрити разходи още на ниво приемане на бюджет, както и на отпускане на извънредни субсидии през годината. За целта се използват различни буфери, отново в разходната част.

По тази схема през 2014 г. почти всички първостепенни разпоредители с бюджет са надхвърлили одобрения им от парламента бюджет. Най-голямо е разминаването при Министерството на регионалното развитие, където в хода на годината се отпускат нееднократно крупни извънредни субсидии. За 2014 г. депутатите са одобрили разходна част на регионалното министерство в размер на 157.5 млн. лв., а реално са били похарчени близо 2 пъти повече - 439 млн. лв. С голямо отклонение през 2014 г. е и Министерският съвет, където годишните разходи са се оказали 166.9 млн. лв. при одобрени 73.6 млн. лв. В МС през 2014 г. имаше значителни извънредни разходи като продължаването на договора с "Майкрософт" за софтуера в администрацията, за което отидоха 23.2 млн. лв., както и изплащането на еднократно обезщетение от 10.4 млн. лв. по спечелено дело от "Лев инс". Извънредни разходи в МС възникнаха и покрай изборите. Традиционно с по-високи разходи от одобреното в парламента е и вътрешното министерство, което е изхарчило 1.25 млрд. лв., при одобрени 999 млн. лв. При финансовото министерство харчовете са 332.8 млн. лв. при одобрени от парламента 276.65 млн. лв. Основната разлика при финансите идва от текущата издръжка, която е 55.3 млн. лв., при одобрени 16.87 млн., и капиталовите разходи, които са 24.26 млн., при одобрени 4.47 млн. лв. Откриването на отговора защо се е стигнало до преразходи при отделните министерства изисква сложни сравнения между документи, подготвяни по различни методики. За картината не помагат и формално приеманите отчети на програмните бюджети.

Подробните данни за изпълнението на бюджет 2014 г. онагледяват и други интересни тенденции. От числата става ясно, че общите постъпления от такси в държавата - държавни, съдебни, общински, започват да наближават прага от 2 млрд. лв. Постъпленията от държавни такси, които растат въпреки уверенията за намаляване на административното бреме, са стигнали 1.03 млрд. лв. От съдебни такси са събрани 105.5 млн. лв., от общински такси - 711.7 млн. лв. За сравнение приходите от корпоративния данък за бизнеса възлизат през 2014 г. на 1.61 млрд. лв. При разходите през 2014 г. сериозен буфер се появи в капиталовите харчове, които бяха планирани на 1.029 млрд. лв., а са изпълнени на 603 млн. лв.

✓ Специалисти от трети страни ще се наемат за поне 2700 лв.

Калфин ще посочва списък на професиите с по-леки условия за синя карта

Специалисти от трети страни ще се наемат за поне 2700 лв. месечна заплата и за минимум една година. Възнаграждението е три пъти над средното за страната и ако работодателят има нужда от чужд специалист, трябва да му я осигури. За сметка на това няма да е нужно да доказва, че не е намерил подходящите кадри на нашия пазар на труда. Това предвиждат промените в наредбата за наемане на чужденци със синя карта, разработени от вицепремиерите Румяна Бъчварова и Ивайло Калфин. Измененията ще се обсъждат утре в тристранката.

Отпадането на пазарния тест - доказването, че на нашия пазар липсват кадри - ще спести 15 дни на работодателите, които се оплакват, че процедурата е прекалено тромава. Списъкът на професиите, за които ще важи облекченото наемане на чужденци със "синя карта", ще се утвърждава в началото на всяка година след разговори със социалните партньори, за да не се допуска неконтролируемо наемане на чужди специалисти, пише в мотивите. За професиите извън списъка ще важат сегашните правила.

В доклада на вицепремиерите се посочва, че по данни на ЕК броят на незаетите работни места за висококвалифицирани специалисти в областта на информационните технологии в Европейския съюз расте със 100 хил. годишно. Национално проучване на социалното министерство от лятото показва, че у нас през следващите 12 месеца работодателите предвиждат да открият над 5600 работни места за специалисти и техници в областта на информационните и комуникационните технологии. От социалното министерство възприемат кризата за кадри в този сектор като "сериозна заплаха не само за конкурентоспособността на българските предприятия с дейност в областта на високите технологии, но и за българската икономиката като цяло. За справяне с недостига на висококвалифицирани ИТ специалисти на българския пазар на труда е необходимо да се предвидят съответните нормативни промени, които да облекчат процедурите по привличането на такива специалисти от държави извън ЕС".

По данни на Агенцията по заетостта от 2011 г. до сега 140 граждани на трети държави са получили "синя карта". Около 70 са разрешенията за първата половина на годината, като повечето от тях са за ИТ специалисти, компютърни инженери и програмисти основно от Украйна, Русия, САЩ, Индия, Македония и Турция.

ОТПОР

Синдиактите са против облекчаването на процедурите, защото не са съгласни, че в ИТ сектора липсват специалисти. Според КТ "Подкрепа" определената минимална заплата за чуждите специалисти - над три пъти средната за страната, ще доведе до дъмпинг в заплащането на ИТ сектора, защото там средната заплата е доста по-висока.

[Вестник Монитор](#)

✓ 2% дефицит в Бюджет 2016

Финансовият министър Владислав Горанов ще заложи 2% дефицит в Бюджет 2016. Финансист №1 дълго е обсъждал експертите дали дефицитът да бъде 2% или с 0,5 на сто повече, но в крайна сметка решил да заложи по-амбициозна цел. В парламента Горанов не се ангажира с прогноза с какъв бюджетен дефицит ще завърши тази година. Той отново подчерта, че в голяма степен това зависи от усвояването на еврофондовете. Горанов за пореден път разкритикува и изпълнението на задачата за свиване на разходите в силовите ведомства и обясни, че това също е една от въпросителните за това как ще приключи тази бюджетна година.

[Вестник Класа](#)

✓ Дават втори шанс за фирми с дългове

Дават шанс на фирмите с дългове да не фалират. Камара на синдиците ще решава ускорено уреждането на отношенията между длъжник и кредитор, за да се избегне производство по несъстоятелност. Това предвиждат промени в Търговския закон, изготвени от Министерството на икономиката. Целта е да се спасят много фирми от фалит заради задължения. Механизмът, наречен "втори шанс", е обсъден на заседание на Националния икономически съвет, председателстван от министър Божидар Лукарски, пише "Стандарт". И сега няма пречки двете страни доброволно да се договарят как да се изчистят задълженията, но идеята е това да става по-бързо и лесно. За да се избегне съдебната процедура, длъжникът ще трябва да се е договорил с поне 60% от кредиторите си, гласи проектът.

Предвижда се и създаването на Камара на синдиците, която ще бъде посредник в уреждането на споразуменията. Намираме за полезни промените в закона, защото междуфирмената задължнялост вече надхвърля 170 млрд. лв., посочи председателят на БСК Божидар Данев. Не е ясно обаче какво ще става с онези 40% от кредиторите, с които няма споразумение за доброволно уреждане на задълженията, посочи Данев.

Представители на работодателските организации в Националния икономически съвет са посочили, че трябва да се вземе под внимание и каскадната задължнялост, при която затрудненията на дадено предприятие се отразяват върху неговите доставчици. Има критики и срещу създаването на Камара на синдиците.

[Вестник Стандарт](#)

✓ ДДС за служебна кола през уикенда

Засичат колко километра за лични нужди се изминават с фирмени автомобили

Фирмите ще трябва да засекат доколко служебни коли, сгради, телефони и лаптопи се използват за лични нужди на собственика или служителите. За целта те ще могат да използват критерии като дни, километри, квадратура, количество, разговори и т.н. Това предвиждат промени в Закона за ДДС, подготвени от Министерството на финансите. Целта е точно да се определи до каква степен имущество на фирмата се използва за лични нужди и да се плати дължимото ДДС. И в момента, ако на името на фирмата се купи телевизор или мебели, но вместо в офиса те се поставят в дома на собственика, за тях не може да се ползва данъчен кредит по ДДС, т.е. фирмата не може да си върне платеното ДДС. На практика обаче често има злоупотреби. Идеята на предложените промени в закона е да бъде проследено реалното използване на активите на фирмата. И за този дял от стоките и услугите, които се използват за лични нужди, да се плати ДДС. За целта се предлага всяка регистрирана по ДДС фирма, която възнамерява да използва стока или услуга на стойност над 700 лв., за която е приспаднал изцяло или частично данъчен кредит по ДДС, едновременно за дейността и за лични нужди на собственика или служителите, да подаде декларация в НАП. В декларацията трябва да се опише методика за разпределение на разходите за придобиване на стоката и услугата - какъв процент се използва за служебни цели и какъв за лични. Като фирмата сама трябва да определи критерия (дни, разговори, километри, квадратура, количество и т.н.) на база, на която смята за най-разумно да разпределя направените разходи, обясниха от Министерството на финансите. Като за вече наличните активи трябва да се подаде декларация до 29 февруари 2016 г. Например за служебните коли фирмата може да определи, че пет дни в седмицата се използват за служебни цели, а през уикенда за лични. За критерий може да се изберат и изминатите километри. За мобилните телефони може да се отчете колко часа или дни в седмицата служителите са на работа. А ако собственик на хотел живее със семейството си в някоя от стаите, трябва да пресметне неговия апартамент какъв процент е от цялата квадратура на сградата, и да си плати ДДС-то.

Ако една фирма плаща и месечните такси за телефоните на служителите си, дали се надхвърля прага за стойност на услугата над 700 лв., в които случаи ще трябва да се подаде декларация в НАП, зависи от това какъв е договорът с мобилния оператор. Когато в договора е определена такса за всеки мобилен телефон поотделно, при преценка дали да се приложи новата разпоредба ще се взема предвид размерът на тази такса, коментираха от МФ. Когато в договора е определена обща такса за повече от един мобилен телефон, то трябва да се вземе предвид така определената обща такса, която лесно може да надмине прага от 700 лв. Предложеният праг от 700 лв. е твърде нисък според депутати от ГЕРБ и когато законът влезе за гласуване в парламента, вероятно ще бъде повишен, за да обхване само скъпите вещи като коли и хотели. Така обаче

няма да се прекрати практиката да се купуват телефони и лаптопи на името на фирми, които се ползват основно за лични нужди.

С други промени в Закона за ДДС от данъка се предлага да бъде освободено предоставянето на медицинска помощ от хора, упражняващи медицинска професия съгласно Закона за здравето, т.е. притежаващи диплома за завършено висше образование по специалности от направленията "Медицина", "Дентална медицина" и "Здравни грижи".

[Списание Менеджър](#)

✓ БНБ очаква сливания на банки

Очакват се сливания на банки в страната, като финансовите институции с пазарен дял от 5% и повече ще бъдат най-атрактивни.

Освен това БНБ повишава и прогнозата си за икономически растеж за тази година от 1,8% до 2,2%-2,3%.

Това заяви в интервю пред Ройтерс подуправителят на БНБ Калин Христов.

„Определено знаем, че ще има силно търсене на банки, които имат около 5% пазарен дял“, коментира той, но не посочи кой проявява интерес към подобни сделки.

Христов добави, че при слабия ръст на кредитирането и увеличаването на регулациите в цяла Европа, единственият начин да се спечели от капитал е уедряването.

Не е изключено банките с гръцки собственици да бъдат принудени да продадат активите си, предвид държавната помощ, която са получили за облекчаване на дълговата криза в Гърция.

[investor.bg](#)

✓ Т. Танев: Нов момент в образователната реформа са интегралните колежи

Те ще свържат средното образование с университетите и бизнеса

Нов момент в образователната реформа ще е създаването на интегрални професионални колежи. Това коментира в Пловдив, министърът на образованието професор Тодор Танев, съобщи БНР.

Министър Танев подчерта, че с разкриването им ще бъде осъществена на практика връзката на средното образование с университетите и бизнеса, а моделът ще отговаря изцяло на съвременните условия.

Интегралните колежи ще са като сегашните професионални колежи, но ще имат много изходи към висшето образование и към бизнеса, обясни министърът на образованието.

„Сегашните колежи дават четвърта професионална степен и след това техните възпитаници излизат навън в живота и остават наистина навън от системата – тя е в сегашния си вид затворена“, обясни той.

Професор Танев беше категоричен, че дуалното образование също ще продължи да съществува като модел, но то не може да бъде единственото решение на проблема с квалифицираната работна ръка.

„На бизнеса му трябва хора, които са с т. нар. "средно образование", но не висше образование кадри, а управленски персонал и майстори. Училищата това не могат да дадат – те дават максимум калфи“, смята той.

Разкриването на новите колежи по думите му ще е обвързано с особеностите на регионите, а за осъществяване на реформите ще се разчита на активното участие на местната власт, поясни професор Танев.

✓ Инспекцията по труда регистрира почти 70 хил. еднодневни трудови договори

Най-много еднодневни трудови договори са предоставени на земеделските стопани от Пловдив, Търговище и Стара Загора

През двата месеца, през които реално действа регламентираната в Кодекса на труда възможност земеделските производители да наемат работници само за един ден, в Инспекцията по труда са регистрирани 67 539 образци на новия вид договори.

Големият брой е постигнат, въпреки че разпоредбата влезе в сила когато немалка част от активния земеделски сезон беше приключила, съобщават от Главната инспекция по труда (ГИТ).

Най-много еднодневни трудови договори са предоставени на земеделските стопани от Пловдив - 7 654, Търговище - 6 812, и Стара Загора - 6 078. По отношение на обработваните култури най-голям брой еднодневни трудови договори са предоставени на земеделски производители, обработващи лозови масиви - 19 555, и малинови насаждения - 11 697.

От 21 юли до 23 септември инспекторите по труда са проверили 799 земеделски производители с 8 675 наети работници.

Най-много проверки на земеделски производители във връзка с еднодневните трудови договори са извършили инспекторите от Пазарджик - 64, следвани от тези в Сливен - 61, и Варна - 60 проверки.

Проверяват се както работодатели, заверили образци на еднодневни договори, за да се установи дали те на практика се използват, така и такива, които не са се възползвали от новата възможност или броят на регистрираните образци е недостатъчен предвид големината на обработваемите площи, посочват от ГИТ.

Все още се установяват случаи, макар и не чести, на полагане на труд без какъвто и да е договор, но основно при земеделски стопани, които не са се възползвали от облекченото наемане на работници.

Установените случаи на работа без договор са 37. Санкцията е от 1 500 лв. до 15 000 лв. Работодателите оправдават наемането на хора без договори с нежеланието на самите наети да подпишат еднодневни контракти, тъй като не вярват, че няма да загубят право на социално подпомагане и обезщетения за безработица, поясняват от трудовата инспекция.

По време на извънредната кампания в селското стопанство са установени общо 2 480 нарушения. За отстраняването им са предприети принудителни административни мерки и са съставени 57 акта за административно нарушение, става ясно още от съобщението на ГИТ.

Припомняме, че с промени в Кодекса на труда земеделските стопани в сектора "Растениевъдство" могат да сключват еднократни договори за наемане на служители.

Наемането на такъв вид договор е максимално облекчено. Той не се регистрира в НАП, не се подава и уведомление за прекратяването му. На работодателите не им се налага да оформят трудови книжки и други документи, свързани с възникването и прекратяването на трудовото правоотношение.

✓ ЕК одобри схема на държавна помощ за щети по земеделски култури

Помощта ще се прилага в периода 2015-2020 г. и е в размер на 138 млн. лв.

Европейската комисия е одобрила схема на държавна помощ за компенсиране на щетите по земеделските култури, причинени от неблагоприятни климатични условия. Помощта ще се прилага в периода 2015-2020 г. и е с бюджет в размер на 138 млн. лв., съобщи Министерството на земеделието и храните (МЗХ).

В обхвата на помощта са включени следните неблагоприятни климатични условия: слана, бури и градушка, заледряване, пороен или непрекъснат дъжд, както и тежко засушаване, които унищожават над 30% от средногодишната продукция, изчислена въз основа на предходния тригодишен период.

Подпомагането представлява директна помощ, която е в размер до 80% от средните производствени разходи за отглеждане на дадена култура през съответната стопанска година. Тези разходи се изчисляват на база на технологични карти по информация, предоставена от Системата за агропазарна информация – САПИ.

Земеделски стопани, които не са сключили застраховки, покриващи минимум 50% от средногодишното им производство или свързаните с производството им доходи, могат да получат 50% от държавната помощ. Помощта се редуцира с 50% при представяне на застраховка, която не покрива 50 на сто от средногодишното производство или свързаните с производството доходи.

Помощта се предоставя на малки, средни и големи предприятия в растениевъдния сектор (земеделски стопани, регистрирани по реда на Наредба №3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители), които отглеждат земеделски култури и притежават констативни протоколи за напълно унищожени площи. Констативните протоколи се издават от експертни комисии към общинските или областните служби по земеделие.

✓ Процедури за 1 млрд. лв. ще бъдат обявени до края на годината по ОПОС

Предвижда се до края на годината процедурите да станат 15

До края на годината обявените процедури по оперативна програма "Околна среда" (ОПОС) 2014-2020 г. ще достигнат 1 млрд. лева.

Това каза на семинар за журналисти във Варна министърът на околната среда и водите Ивелина Василева.

Предвижда се до края на годината процедурите да станат 15, а общата им стойност представлява една трета от парите по програмата, отбеляза ръководителят на Управляващия орган на ОПОС Яна Георгиева.

В началото на октомври предстои определяне на критериите за седем от поканите за проектни предложения. Сред тях са проектът за управление на водите в реално време, за определяне на морските защитени територии и за изграждането на шест центъра в страната за борба с пожари и бедствия. Стойността на седемте процедури е 324 млн. лева.

Министърът отбеляза, че при преговорите с ЕК за приоритетна ос "Води" в ОПОС е договорено изпълнението на три типа ранни проекти - с готовност за реализация, макар да не е осъществена ВиК реформата. Тя се ръководи от МРРБ и осъществяването ѝ е условие за отпускането на средствата по програмата.

Сред договорените за осъществяване проекти са четирите големи - на Добрич, Пловдив, Плевен с Долна Митрополия и Асеновград.

Финансиране ще има и за т.нар. фазираны проекти, части от които са прехвърлени за финансиране от стария програмен период.

Изпълнение ще започне и за още пет ВиК проекта - избрани от експертите на ДЖАСПЪРС, измежду 14, отговарящи на нужните условия. Всички те са за населени места с над 10 хиляди жители, съответстват на екологичното законодателство, разположени са на територия, която се обслужва от един ВиК оператор, отговарят на стратегията за ВиК реформата, имат техническа готовност и са преминали всички фази на подготовка.

Бенефициенти ще са общините, а финансирането ще е до 700 млн. лева.

✓ През ноември ще има прием на проекти за преработка на земеделска продукция

Определен е бюджет от 100 млн. евро

През ноември 2015 г. се очаква да бъде обявен прием на проекти по подмярка 4.2. "Инвестиции в преработка и маркетинг на земеделска продукция" към Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2015-2020 г. За този прием е определен бюджет от 100 млн. евро, съобщи Министерството на земеделието и храните.

Комитетът за наблюдение на Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2015-2020 г. одобри критериите и точките за класиране (ранкинг) на проектите.

Предложенията ще получават 30 точки, ако преработват над 75% суровина в секторите животновъдство, плодове и зеленчуци, съобщи Министерството на земеделието и храните.

"По този начин МЗХ продължава подкрепата си за чувствителните сектори в българското земеделие чрез ПРСР", заяви заместник-министърът на земеделието Васил Грудев.

Ефектите, които ще бъдат търсени от реализацията на проектите, са увеличаване на заетостта и подобряване на енергийната ефективност. За тези приоритети ще бъдат давани допълнителни точки.

На заседанието на Комитета за наблюдение е била гласувана и промяна на мярката "Агроекология и климат", която включва дейност за отглеждане на медоносни растения за осигуряване на паша на пчелите.

Според Грудев по този начин ще се осигури запазване на биоразнообразието, като същевременно ще се подпомогне и пчеларският сектор. Той е уточнил, че земеделските стопани, които искат да се възползват от тази промяна, ще трябва да имат договор с пчелари, които са регистрирани в Българската агенция по безопасност на храните или имат собствени кошери.

Предстои процедура за нотификация на ПРСР 2014-2020 г., като амбицията е новата мярка да започне да се прилага от следващата кампания за директни плащания през 2016 г., е заявил Грудев.

epicenter.bg

✓ **Министър Ангелкова: Китай, Япония и Индонезия са бъдещето на туризма в България**

Това показват и изследвания на Световната организация по туризъм

Вярвам, че далечните перспективни пазари като Китай, Япония и Индонезия са бъдещето на туризма в България. Това каза пред Агенция „Фокус“ министърът на туризма Николина Ангелкова по повод Световния ден на туризма – 27 септември.

„Предизвикателствата са много и те основно са свързани с наболели проблеми от години. От една страна те са свързани с рекламата, а от друга страна със самия туристически продукт. Това, което на мен ми направи огромно впечатление, още преди да встъпя в качеството си на министър на туризма, бе липсата на фокусирана реклама. Именно това е едно от основните предизвикателства, които искаме да променим в това направление. Ние имаме възможности навсякъде. Въпросът е, че когато ние не се фокусираме върху пазарите, които са ни най-печеливши, трудно можем да рекламираме качествено нашата страна“, коментира министър Ангелкова.

Целевите пазари – това са нашите съседни страни. „Това е един от основните ни фокуси. Следващият фокус са разбира се европейските пазари – Германия, Русия, Англия, скандинавските страни, Израел, така че да можем наистина да използваме нашата близост помежду си. Имаме транспортна свързаност, която е основна, за да могат хората да пътуват. Да не забравяме и перспективните пазари – те са по-встрани от вниманието ни, но ние работим успоредно и за тях. Аз лично вярвам, че далечните перспективни пазари са бъдещето. Това показват и изследванията на Световната организация по туризъм. Хубаво е ние сега да поставим основите за развитието на тези пазари – Китай, Япония, Индонезия, Близкия изток, за да може след време да берем по-добри плодове от тях“, каза министърът на туризма Николина Ангелкова.

infobulgaria.info

✓ **В Япония закриват „безполезни“ хуманитарни науки**

Учените в страната възмутени от анти-интелектуалната политика на правителството

26 японски университета обявиха, че ще трябва да закрият своите факултети по хуманитарни и социални науки или поне да намалят дейността им. Решението се налага след писмо от министъра на образованието Хакабун Шимомура до 86 вуза в страната „да премахнат или да преорIENTИРАТ тези департаменти, така че изучаваните в тях дисциплини, да служат по-добре на нуждите на обществото“.

От всички 60 обществени университети, които предлагат такива дисциплини, включително право и икономика, 17 вече са решили да преустановят приемането на студенти, гласи проучване, публикувано в консервативния ежедневник Yomiuri Shimbun, цитиран от водещото британско списание в сферата на висшето образование Time Higher Education.

Реакциите, съвсем очаквано, не закъсняха. Японският научен съвет изрази дълбокото си притеснение относно потенциалното сериозно отражение, което подобна административна директива би могла да има върху бъдещето на хуманитарните и социални науки в Япония.

Анти-интелектуална политика

Много университети, между тях и тези на Токио и Киото, считани за най-престижните в страната, обявиха, че няма да приложат тази мярка. Такамицу Сауа, президент на Университета на Шига, изрази възмущението си във форума на вестник Japan Times срещу тази „анти-интелектуална“ позиция на правителството, което „оценява академичното обучение и науката с утилитарни термини“. Според него политиката на премиера Шинцо Абе е продължение на политиката на един от предшествениците му – Нобусуке Киши, който през 1960 г. искал да премахне тези факултети от обществените университети, за да концентрират дейността си само в сферата на естествените науки и инженерството. Новата академична реформа е част от арсенала от мерки, целящи да възстановят икономическия растеж на японската икономика, предприет от Шинцо Абе. Стратегия, чиято ефективност е критикувана от икономиста Тома Пикети заради неравенствата, които предизвиква. Шинцо Абе възложи на университетите и една твърде амбициозна цел – десет от тях да влязат сред 100-те най-добри учебни заведения в света в рамките на следващите 10 години. В момента 2 японски университета фигурират в тази класация.

„В Япония политиката за висшето образование е под контрола на Съвета за индустриална конкурентоспособност, който е съставен от девет представители на министерства, седем на индустрията и два на университети от сферата на инженерните и икономически науки“, обяснява Г-н Сауа във форума. Това, според него, е доказателство, че в Япония намесата на частния сектор във висшето образование е все още в сила.